

TASOEROT

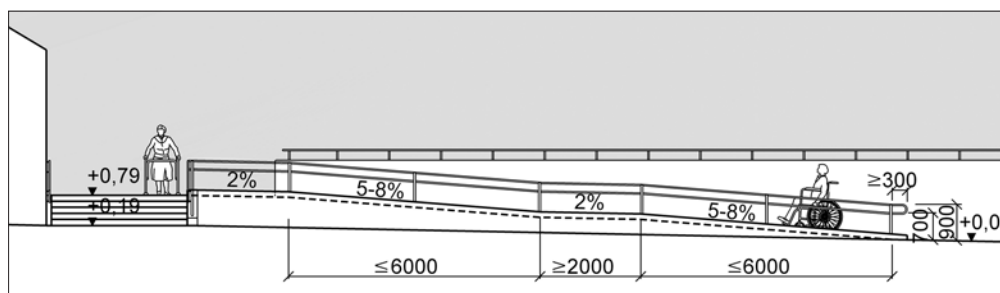
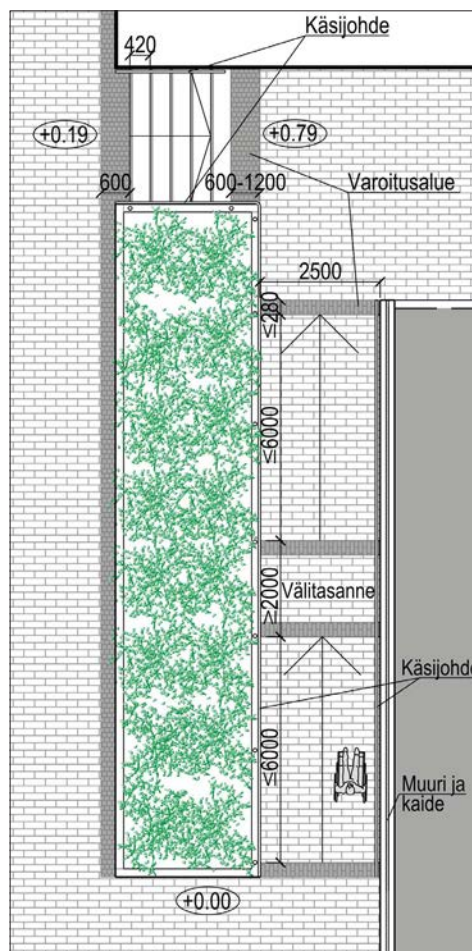
Yleistä

Luiska on ensisijainen vaihtoehto alle 1 m korkeuseroissa. Portaiden yhteydessä tulee olla korvaava portaaton yhteys, myös luiskan yhteydessä tulee olla portaat. Jos tasoero on niin suuri, että luiskat muodostuvat kohuttoman pitkiksi, tulee tason vaihtomahdollisuus turvata hissillä.

Luiskat ja portaat tulee sijoittaa niin, että reitit niille ovat turvallisia, helposti löydettäviä ja selkeästi hahmotettavia. Tarpeettomia suunnanmuutoksia tulee välttää ja reittien muutoskohdat tulee osoittaa selkeästi. Luiskien ja portaiden tulee olla suorina, ei vinoja eikä kaarevia. Kunnossapidon vaatimukset tulee ottaa huomioon ratkaisuja suunniteltaessa niin, että tasoerojen toimivuus voidaan taata kaikissa olosuhteissa. Tasoerot tulee valaista tasaisesti, riittävän voimakkaasti ja häikäisemättömästi. Erikoistasolla valaistustehon tulee olla luiskissa 30 lx ja portaissa 50 lx. Pintamateriaalien tulee olla karkeita, eikä märkänäkään liukkaita.

Luiskat

Koneellisesti puhtaana pidettävän luiskan leveyden tulee olla vähintään 2300 mm. Kahden pyörätuolin kohdatessa leveyden tulee olla vähintään 1800 mm. Luiskan leveyden tulee olla vähintään 900 mm, mutta suositeltava minimileveys on 1200 mm, joka on riittävä myös avustajan tai opaskoiran kanssa liikkuvalle henkilölle. Luiskan kääntymiskohdassa tasanteen tulee olla vähintään 1150 x 1150 mm. Pyörätuolia varten tarvittava kääntöympyrä on halkaisijaltaan vähintään 1500 mm, sähköpyörätuolilla 2500 mm. Sulanapitojärjestelmä tai kattaminen on suositeltava.

SuRaKu-korteissa esitetään yleisohjeet esteettömien julkisten ulkoaluiden suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon.

Korttien mallisuunnitelmissa esitetään yksi tapa tuottaa esteetöntä ympäristöä, mutta tuotteita ja suunnitteluratkaisuja kehittämällä voidaan ympäristön laadun ja esteettömyyden tasoa edelleen parantaa.

Korttien ohjeet perustuvat SuRaKu-projektissa määriteltyihin esteettömyyskriteereihin ja laadittuihin mallisuunnitelmiin.

Alueet on jaettu kahteen esteettömyyden vaatimustasoon. Kaikkien alueiden tulisi olla vähintään perustasoa. Lisäksi seuraavilla alueilla tulisi toteuttaa korkeampaa esteettömyyden erikoistasoa:

- Kävelykatuympäristöt
- Keskusta-alueet, joilla on julkisia palveluja
- Vanhus-, vammais-, sosiaali- ja terveyspalveluja tarjoavien toimipaikkojen ympäristöt
- Alueet, joilla paljon vanhus- ja vammaisasuntoja
- Julkisen liikenteen terminaali-alueet ja pysäköintialueet
- Liikunta- ja leikkipaikat, joilla huomioitu kaikki käyttäjät
- Esteettömät reitit esim. virkistysalueilla

Hissit

Hissin korin tulisi olla 1400 x 1400 mm, jotta siellä voi kääntyä rollaattorilla. Korin minimimitat ovat 1100 x 1400 mm. Oviaukon vapaan leveyden tulee olla vähintään 900 mm. Hissin edessä tulisi olla tilaa sähköpyörätuolin kääntöympyrän verran, halkaisija vähintään 2500 mm (ehdoton minimi 1500 mm).

Määräykset

RakMK F1, RakMK F2

Muut ohjeet

SFS-EN 81-70: Hissien esteettömyys henkilöille mukaan lukien vammaiset henkilöt

RT 09-10884, 98-10607, 88-10777

KT-02

Invalidiliiton ohjeet:
www.esteeton.fi

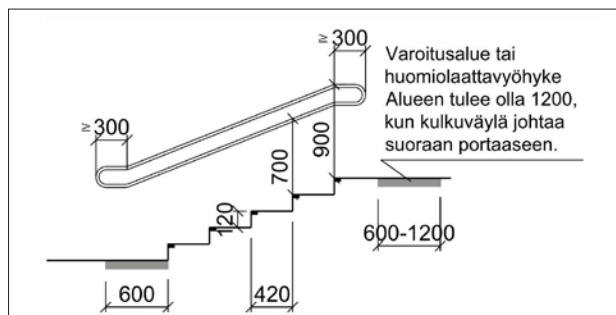
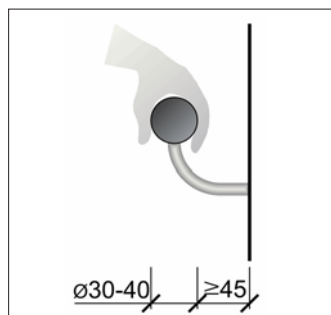
SuRaKu-ohjekortit

- 1 Suojatiet ja jalkakäytävät
- 2 Kävelykadut ja aukiot
- 3 Tasoerot
- 4 Julkiset piha-alueet
- 5 Puistokäytävät ja levähdyspaikat
- 6 Leikkipaikat
- 7 Pysäkkialueet
- 8 Tilapäiset liikennejärjestelyt

SuRaKu-kriteeritaulukot

Suojatien reunatuki, Ulkoportaat, Luiskat, Opaslaatat, Erotteluraidat, Pysäkkikorokkeet, Sadevesikourut ja -kaivot, Kulkupinnat, Suojatiemerkinnät, Käsijohteet, Kaiteet, Painonappipylväs, Suojatiemerkkipylväs, Istuimet, Pollarit, Suojatien keskikoroke, Kohokartta, Varoitusalueet.

SuRaKu-ohjekortit ja esteettömyyskriteerit löydät pdf-muodossa internet-sivulta www.hel.fi/helsinkikaikille/

Luiskien suositeltava kaltevuus on 5 % tai loivempi ja maksimikaltevuus on 8 %. Pitkissä luiskissa, joiden kaltevuus on yli 5 %, tarvitaan 6 metrin välein vähintään 2 metrin pituinen suora välitasanne. Sivukaltevuutta saa olla erikoistasolla enintään 2 %. Poikkeamat tasaisuudessa saavat olla enintään 5 mm ja laattojen saumat saavat olla enintään 5 mm leveitä. Luiskaan rakennetaan vähintään 50 mm korkuinen suojareunus, kun luiska ei rajoitu seinään tai muuriin tai se ei ole ympäröivän maaston tasolla.

Portaat

Portaat tulee putoamisvaaran välttämiseksi mielellään sijoittaa kulkuväylän sivuun ja portaiden reunan tulee olla samansuuntainen tai kohtisuorassa kulkusuuntaan nähden. Portaissa ei saa olla avoaskelmia tai ulkonevia askelman nokkia, askelmien tulee olla identtisiä. Avoimen portaan alle kävely tulee estää esimerkiksi kaiteella tai reunatuella ja vaihtuvalla pintamateriaalilla. Sulanapitojärjestelmä tai kattaminen on suositeltava.

Portaan minimileveys on 1200 mm. Porrasaskelman korkeus tulee olla 120 mm, mikä soveltuu myös esim. reumaattisille. Ulkoportaissa suositeltava askelmitoitus on 2 x nousu + etenemä = 660 mm. Katetuissa tai lämmitetyissä portaissa käytetään sisätilan mitoitusta: 2 x nousu + etenemä = 630 mm. Lepotasanne on suositeltava 10–15 askelman välein. Havaittavuuden lisäämiseksi askelmien reunassa tulee olla 30–40 mm leveä värikontrastiraita, joka toteutetaan kaksivärisellä rakenteella tai jyrsimällä ura ja täyttämällä se massalla. Maalaus ei kestä graniittiaskelmassa. Perustasolla portaita korjattaessa hyväksytään myös vain ylimmän ja alimman askelman reunan merkitseminen.

Käsijohteet ja kaiteet

Erikoistasolla tarvitaan aina käsijohde kahdella korkeudella molemmin puolin portaan tai luiskan ja välitasanteiden koko pituudelta. Perustasolla vähäliikenteisessä paikassa voidaan hyväksyä käsijohde vain yhdellä korkeudella. Leveissä portaissa ja luiskissa suositellaan käsijohdetta 2400 mm:n välein. Vauvuluiska on erotettava portaista käsijohteella. Käsijohteiden tulee jatkuu vähintään 300 mm yli portaan tai luiskan molempien päiden. Suojakaide tarvitaan aina, jos tasoero on yli 500 mm. Alle 500 mm:n tasoeroissa tai portaiden keski-kaiteena voidaan käyttää avokaidetta.

Opaslaatat ja varoitusalueet

Opaslaattoja käytetään erikoistason alueilla reitin merkitsemiseen tai suojateistä, portaista, luiskista tai muista tasoeroista varoittamiseen. Opaslaatat on esitelty ohjekortissa 1 Suojatiet ja jalkakäytävät. Varoitusalueita käytetään perustason alueilla vastaavasti varoittamassa suojatiestä, portaista tai tasoeroista. Varoitusalueiden pinnan tulee olla karkea. Lisätietoja löytyy Varoitusalueet-kriteeritaulukosta. Opaslaatoissa ja varoitusalueissa tulee olla päällysteestä selvästi erottuva väri/kontrasti (keskiharmaan ja mustan/valkoisen eroa vastaava kontrasti).